

Hoogconjunctuur!

De Europese Commissie (2017) voorziet voor Nederland een economische groei van 3,2 procent in 2017. Door deze groeisput wordt alle onbenutte ruimte voor economische groei (de outputgap) die er sinds 2008 was nog dit jaar volledig benut. Naar verwachting begint hierdoor in Nederland in 2018 een fase van hoogconjunctuur die in 2019 versterkt doorloopt.

Het is goed mogelijk dat het CPB op 20 december met vergelijkbaar nieuws komt. De oorspronkelijke MLT-raming van maart 2016 (CPB, 2016) ging voor 2017 nog uit van een negatieve outputgap (-2 procent bbp) en van een werkloosheid die nog ver boven de evenwichtswerkloosheid zou liggen (6,2 versus 5 procent). Hierdoor zou er in de periode 2018–2021 nog volop ruimte zijn voor inhaalgroei. Maar in de MEV-raming van september 2017 (CPB, 2017a) wordt de outputgap al dit jaar gesloten: de feitelijke groei blijft hoger dan de potentiële groei en dit

leidt in 2018 tot een positieve outputgap van circa 0,5 procent bbp. Tegelijkertijd daalt de werkloosheid in 2018 (3,9 procent CPB, 4,0 procent Europese Commissie) nog verder onder de evenwichtswerkloosheid. Als ook rekening zou zijn gehouden met de extra groei in 2017 (3,1 procent, terwijl 2,5 procent was voorzien), dan komt de outputgap in 2018 uit op circa 1,1 procent bbp (0,5 procent MEV + 0,6 procent extra groei in 2017). De invloed van het regeerakkoord komt daar nog bovenop (CPB, 2017b).

Deze hoogconjunctuur markeert het einde van negen jaar laagconjunctuur, waarin de economie beneden potentieel gepresteerd heeft. Dit is de langste periode van laagconjunctuur in Nederland sinds de Tweede Wereldoorlog.

Het geaccumuleerde groeiverlies in de afgelopen jaren is op zo'n 16 procentpunt geschat (Jacobs, 2016). Met de uitbundige groei van 3,2 procent in 2017, zal dit wat teruglopen (ruwe schatting: bij gelijkblijvende structurele economische groei van 1,5 procent, loopt Nederland 1,7 procent in).

Om het verlies van de crisis volledig te compenseren, heeft Nederland nog acht à negen jaren groei die zo uitbundig is als die in 2017 nodig. Zo'n lange en forse groeisput is na de Tweede Wereldoorlog niet voorgekomen. Een deel van het groeiverlies zal dus waarschijnlijk structureel zijn. Maar laat dat het optimisme niet drukken – er is weer hoogconjunctuur!

ROLAND ZWIERS

Senior beleidsmedewerker bij de Sociaal-Economische Raad

JASPER LUKKEZEN

Hoofdredacteur

LITERATUUR

CPB (2016) *Middellangetermijnverkenning 2018–2021*. CPB, 30 maart.

CPB (2017a) *Macro-economische verkenning 2018*. CPB, 19 september

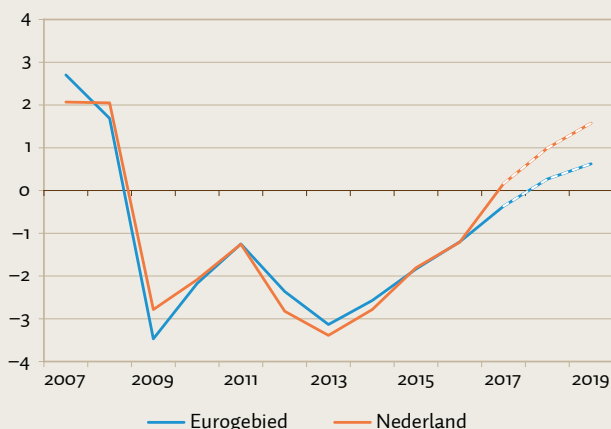
CPB (2017b) *Analyse economische en budgettaire effecten van de financiële bijlage van het Regeerakkoord*. CPB Notitie, 10 oktober.

Europese Commissie (2017) *European economic forecast*. November 2017.

Jacobs, B. (2016) *De rekening van Rutte*. Blog op ESB.nu, 20 september.

Outputgap als percentage van het bbp

FIGUUR 1

Bron: Europese Commissie (Ameco)

Colofon

Economisch Statistische Berichten (ESB) signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie. Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

Redactie

Hoofdredacteur: Jasper Lukkezen
Eindredacteur: Robert Kleinknecht
Redacteur: Ruben van Oosten,
Paul Metzmakers

Redactiemedewerkers: Sobana Sheikh Rashid,
Justus van Kesteren
Tekstredactie: De Twee Hanen v.o.f.
Vormgeving: Jacques van Schie
Uitgever: Li'ao Wang

Commissie van redactie

H.G. van Dissel (voorzitter), P.H.B.F. Franses,
E. de Jong, H.J. de Jong, A.C. Meijdam,
J. Plantenga, P. Vergauwen en W.F.C. Verschoor

Rechten

ESB is een uitgave van FD Mediagroep.
De Koninklijke Vereniging voor de Staatshuishoudkunde is houder van de merknaam ESB.

Foto's: iStock / Lekkyjustdoit, _human,
Redlinevector, JaaakWorks, nuvolanevicata,
magcyverhh, yuoak. Strip Van Zanten: Roger
Klaassen.

Publiceren

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij
vindt u op www.esb.nu/service/publiceren.

Abonneren

U kunt een abonnement direct online afsluiten.
Ga hiervoor naar www.esb.nu/service/abonneren.

Adverteren

Neem contact op met Jeannette van Zeijst, 020
592 86 35, jeannette.van.zeijst@fdmediagroep.nl.

Contact

Telefoon redactie: 020 592 87 77
Email redactie: redactie@esb.nu
Telefoon klantenservice: 0800 333 33 34
Email klantenservice: klantenservice@esb.nu
Postadres: Postbus 216, 1000 AE Amsterdam
Bezoekadres: Prins Bernhardplein 173,
1097 BL Amsterdam
Webadres: www.esb.nu
ISSN: 0013-0583

Verschijningsdata ESB:

18 jan., 15 feb., 15 mrt.,
12 apr., 11 mei, 7 jun., 5 jul.,
9 aug., 13 sep., 11 okt.,
15 nov., 20 dec.

